

Verklaring

De delegaties van:

1. Nederland
2. Het land de Nederlandse Antillen
3. Het eilandgebied Curaçao blijkens aangehechte machtiging van de Gezaghebber van Curaçao rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Gedeputeerde van Curaçao belast met Constitutionele Zaken
4. Het eilandgebied Sint Maarten blijkens aangehechte machtiging van de Gezaghebber van Sint Maarten rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Gedeputeerde van Sint Maarten belast met Constitutionele Zaken

Overwegende:

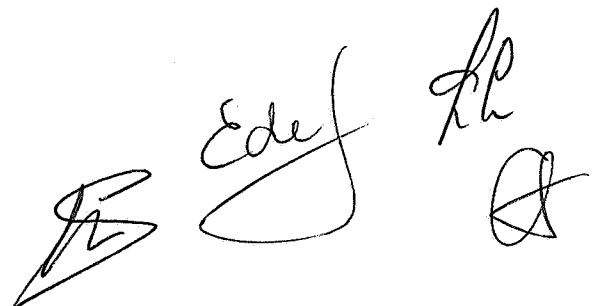
dat de bevolkingen van de eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten, thans deel uitmakende van het land de Nederlandse Antillen, zich op grond van hun zelfbeschikkingsrecht in respectievelijke referenda hebben uitgesproken voor de verkrijging van de status van land binnen het Koninkrijk der Nederlanden;

dat de delegaties van hun regeringen als ook de bestuurscolleges van alle eilandgebieden tijdens de op 26 november 2005 te Curaçao gehouden Start-Ronde Tafelconferentie onder meer de wil hebben uitgesproken om zich gezamenlijk in te zetten voor het proces van staatkundige veranderingen in de Nederlandse Antillen en voorts bekrachtigd hebben, dat de status van land binnen het Koninkrijk der Nederlanden het beoogde perspectief is voor Curaçao en Sint Maarten;

dat Curaçao en Sint Maarten op grond van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden geen bevoegdheden hebben om zelfstandig te participeren in de besluitvorming over de voorstellen van consensusrijkswetten en consensus algemene maatregelen van rijksbestuur ter uitvoering van de Slotverklaring van 2 november 2006 van het bestuurlijk overleg over de toekomstige positie van Curaçao en Sint Maarten als landen binnen het Koninkrijk;

dat het wenselijk en noodzakelijk is te verzekeren dat de belangen van Curaçao en Sint Maarten als aankomende landen actief worden behartigd bij de besluitvorming over de voorstellen van de bedoelde consensusrijkswetten en consensus algemene maatregelen van rijksbestuur alsook om het consensusvereiste met betrekking tot de aankomende landen te waarborgen;

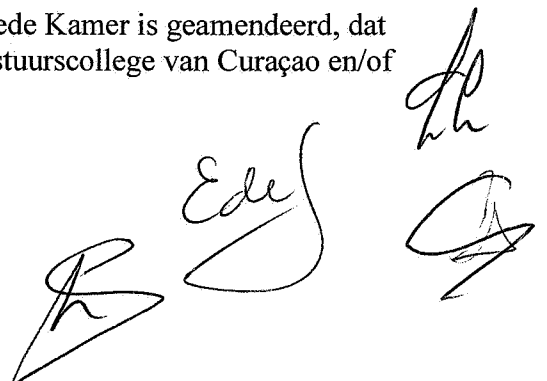
dat het daartoe noodzakelijk is onder meer nadere afspraken te maken over de betrokkenheid van Curaçao en Sint Maarten bij de besluitvorming van de raad van ministers van het Koninkrijk en bij de besluitvorming in de Kamers van de Staten-Generaal inzake consensusrijkswetgeving en consensus algemene maatregelen van rijksbestuur ingevolge de Slotverklaring van 2 november 2006;

Gelet op de bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk, de Nederlandse Grondwet, de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen en de Eilandenregeling Nederlandse Antillen en de Instructie Gevolmachtigde Minister (P.B. 1993, no. 61);

VERKLAREN IN GEMEEN OVERLEG ALS VOLGT:

1. In de hierna te noemen punten wordt verstaan onder rijkswet en algemene maatregel van rijksbestuur, een rijkswet en algemene maatregel van rijksbestuur als bedoeld in artikel 38, eerste en tweede lid, van het Statuut, ter uitvoering van de Slotverklaring van het bestuurlijk overleg over de toekomstige positie van Curaçao en Sint Maarten van 2 november 2006.
2. Partijen verzekeren zich ervan dat gedurende het gehele proces van totstandkoming van een rijkswet of algemene maatregel van rijksbestuur tot en met de behandeling in de raad van ministers van het Koninkrijk is voldaan aan het consensusvereiste met betrekking tot Curaçao en Sint Maarten.
3. De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen verzekert zich ervan dat de schriftelijke instemming is verkregen van de bestuurscolleges van Curaçao en Sint Maarten met betrekking tot een voorstel van rijkswet. De bestuurscolleges zullen een voorstel van rijkswet voorleggen aan de eilandsraden voordat het voorstel behandeld wordt in de ministerraad van het Koninkrijk. Indien de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen schriftelijk van het bestuurscollege van Curaçao of Sint Maarten heeft vernomen dat Curaçao onderscheidenlijk Sint Maarten ernstig bezwaren heeft tegen het voorstel, dan verklaart de Gevolmachtigde Minister zich in de ministerraad tegen het voorstel. Op dat moment bestaat geen consensus.
4. Het gestelde onder 3 geldt mutatis mutandis ook in geval van vaststelling van een onderlinge regeling bij algemene maatregel van rijksbestuur.
5. Indien in het schriftelijk verslag dat de Staten van de Nederlandse Antillen op grond van artikel 16 van het Statuut hebben opgesteld na onderzoek van een aan de Staten ex artikel 15 van het Statuut toegezonden voorstel van rijkswet, de Staten wijzigingen voorstellen waarover geen consensus bestaat tussen de regering van de Nederlandse Antillen, het bestuurscollege van Curaçao en/of het bestuurscollege van Sint Maarten dan stelt de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen de Voorzitter van de Tweede Kamer hiervan in kennis.
6. Indien tijdens de behandeling door de Tweede Kamer van consensus-rijkswetgeving amendementen aan de orde komen die de consensus raken, zal de regering schorsing van de behandeling vragen om de amendementen met de partners te bespreken in de (onderraad van de) Rijksministerraad, teneinde in het licht van de overeengekomen consensus een gezamenlijk standpunt in te nemen.
7. Indien een voorstel van rijkswet zodanig door de Tweede Kamer is geamendeerd, dat volgens de regering van de Nederlandse Antillen, het bestuurscollege van Curaçao en/of

Handwritten signatures and initials, including the word 'Edele' written vertically.

van Sint Maarten geen overeenstemming meer bestaat over het voorstel in kwestie, dan zal de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen zich tegen het voorstel verklaren en tevens de Tweede Kamer verzoeken de stemming tot de volgende vergadering aan te houden.

8. De voorzitter van de Onderraad van de Raad van Ministers van het Koninkrijk kan krachtens artikel 23 van het Reglement van orde voor de ministerraad leden van de bestuurscolleges van Curaçao en Sint Maarten uitnodigen.

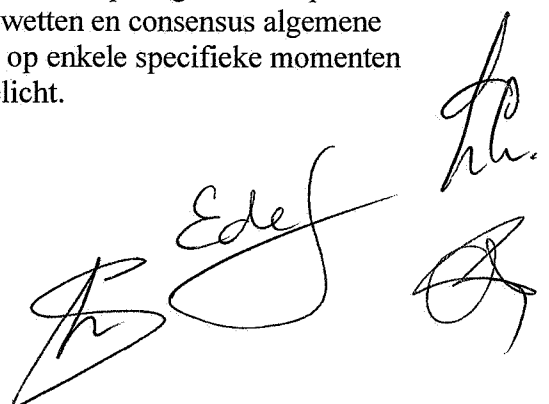
9. Deze verklaring laat de bevoegdheden van de organen van de eilandgebieden op grond van artikel 26 van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen tot het voorstaan van de eigen belangen bij de organen van het Koninkrijk en de Staten-Generaal onverlet.

10. Partijen zetten zich in om de uitvoering van deze verklaring niet te laten leiden tot zodanige vertraging dat de in het Overgangsakkoord overeengekomen streefdatum niet langer haalbaar is;

Toelichting

Delegaties van de regering van Nederland, de regering van de Nederlandse Antillen en de bestuurscolleges van Curaçao en Sint Maarten hebben tijdens het overleg van 2 november 2006 afspraken gemaakt over de toekomstige positie van Curaçao en Sint Maarten als landen binnen het Koninkrijk. In de naar aanleiding van dit overleg opgestelde Slotverklaring hebben de delegaties afgesproken dat een aantal onderwerpen bij of krachtens consensusrijkswet in de zin van artikel 38, tweede lid, van het Statuut voor het Koninkrijk worden geregeld.

Het is voor een ieder duidelijk dat de eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten als toekomstige landen in het Koninkrijk betrokken dienen te worden bij de totstandkoming van deze regelgeving en dat het een voorwaarde is voor het welslagen van de staatkundige hervormingen dat de eilandgebieden gedurende de hele fase van besluitvorming instemmen met de onderlinge regelingen in de vorm van een rijkswet of algemene maatregel van rijksbestuur op grond van artikel 38, tweede lid van het Statuut. Het Statuut bevat echter geen bevoegdheden terzake van de participatie van de toekomstige landen bij de hun regarderende rijkswetgeving. Deze verklaring heeft tot doel dat bij de besluitvorming over consensus rijkswetten en consensus algemene maatregelen van rijksbestuur ingevolge de Slotverklaring van 2 november 2006 gedurende het gehele proces van wetgeving die consensus wordt gewaarborgd. De verklaring ziet in het bijzonder op de wijze waarop die consensus wordt gewaarborgd gedurende de verschillende fasen van het wetgevingsproces. Daarmee wordt het vertrouwen benadrukt dat de ondertekenende partijen het consensusvereiste gedurende de gehele fase van totstandkoming van de betreffende wetgeving zullen waarborgen voor de aankomende landen. In dat verband bevat punt 2 een algemene bepaling die ziet op het gehele proces van de totstandkoming van consensus rijkswetten en consensus algemene maatregelen van rijksbestuur; de overige bepalingen zien op enkele specifieke momenten in het rijkswetgevingsproces, die hieronder worden toegelicht.

Ambtelijke voorfase

Door de procedurele afspraken die zijn gemaakt in het Overgangsakkoord van 12 februari 2007 en de aan het akkoord gehechte stappenplannen, is de betrokkenheid en het consensusvereiste van de aankomende landen verzekerd in de fase tot aan de behandeling in de raad van ministers van het Koninkrijk.

Behandeling in de rijksministerraad

Volgens punt 3 verzekert de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen zich ervan dat de schriftelijke instemming is verkregen van de bestuurscolleges van Curaçao en Sint Maarten met betrekking tot een voorstel van rijkswet. Punt 4 bepaalt dat dit tevens geldt voor een voorstel voor een algemene maatregel van rijksbestuur. De bestuurscolleges kunnen een voorstel voorleggen aan de eilandsraden voordat het behandeld wordt in de ministerraad van het Koninkrijk. Indien de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen van het bestuurscollege van Curaçao of Sint Maarten verneemt dat er ernstige bezwaren tegen het voorstel bestaan, dan verklaart de Gevolmachtigde Minister zich tegen het voorstel. In een dergelijk geval is naar de opvatting van partijen geen consensus.

Advisering Raad van State van het Koninkrijk

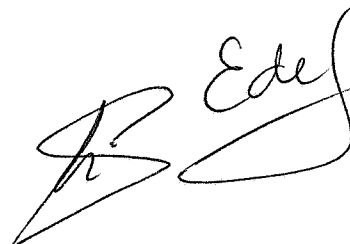
Indien naar aanleiding van het advies van de Raad van State van het Koninkrijk een voorstel of ontwerp wordt gewijzigd wordt gewaarborgd dat bij de aankomende landen consensus bestaat over de wijzigingen.

Parlementaire behandeling

Indien in het schriftelijk verslag dat de Staten van de Nederlandse Antillen op grond van artikel 16 van het Statuut hebben opgesteld na onderzoek van een aan de Staten ex artikel 15 van het Statuut toegezonden voorstel van rijkswet, de Staten wijzigingen voorstellen waarover vervolgens geen consensus bestaat tussen de regering van de Nederlandse Antillen, het bestuurscollege van Curaçao en/of het bestuurscollege van Sint Maarten dan stelt de Gevolmachtigde Minister de Voorzitter van de Tweede Kamer hiervan in kennis. Het doel hiervan is de Tweede Kamer vroegtijdig in kennis te stellen van het feit dat er geen consensus bestaat over een door de Staten gewenste wijziging van het voorstel (punt 5).

Indien de Tweede Kamer voornemens is een voorstel van rijkswet te amenderen, en er tussen de regeringen en de bestuurscolleges geen overeenstemming bestaat over het voorgestelde amendement, zal de eerstverantwoordelijke minister overleg voeren met de regering van de Nederlandse Antillen en de bestuurscolleges van Curaçao en van Sint Maarten alvorens een standpunt over het amendement in te nemen in de Tweede Kamer (punt 6).

Indien een voorstel van rijkswet zodanig door de Tweede Kamer wordt geamendeerd, dat volgens de regering van de Nederlandse Antillen, het bestuurscollege van Curaçao en/of van Sint Maarten geen overeenstemming meer bestaat over het voorstel in kwestie, dan zal de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen zich conform artikel 18,

 Edelf

eerste lid, van het Statuut, tegen het voorstel verklaren en tevens de kamer verzoeken de stemming tot de volgende vergadering aan te houden (punt 7).

Aldus ondertekend op 22 januari 2008 te Sint Maarten,

namens Nederland,

mw. drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten

namens de Nederlandse Antillen,

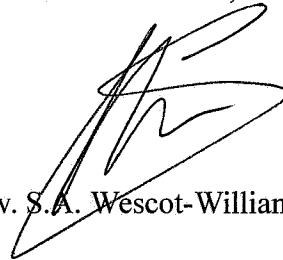
mw. E.S. de Jongh-Elhage

namens Curaçao,

mw. Z.A.M. Jesus-Leito

namens Sint Maarten,

mw. S.A. Wescot-Williams

